

KÖK

Kültür ve Toplum Araştırmaları Derneği

Kuruluş ve 12 Aylık Uygulama Projesi

“Kökünü bilen, toplumunu anlayan, geleceğini kurar.”

KURULUŞ PROJE DOSYASI

KÖK

Kültür ve Toplum Araştırmaları Derneği

Kuruluş ve 12 Aylık Uygulama Projesi

“Kökünü bilen, toplumunu anlayan, geleceğini kurar.”

TASLAK KURULUŞ DOSYASI

1. Projenin Çıkış Noktası

KÖK Kültür ve Toplum Araştırmaları Derneği; Türk toplumunun tarih, kültür, aile, ahlak, eğitim, gençlik, toplumsal dayanışma ve vatandaşlık bilincini araştırmak, geliştirmek ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla tasarlanan bağımsız bir sivil toplum projesidir.

KÖK'ün temel yaklaşımı geçmişe romantik bir dönüş değil; tarihî ve kültürel birikimi bilimsel yöntem, eğitim, saha çalışması ve çağdaş sivil toplum araçlarıyla geleceğe taşımaktır.

Dernek; herhangi bir siyasi partinin uzantısı veya alternatifi olarak değil, hukuk içinde çalışan, bilgi üreten, kültürel hafızayı koruyan, gençleri ve aileleri destekleyen ve vatandaşlık bilincini güçlendiren bir sivil toplum yapısı olarak konumlanır.

2. Temel İlke

Kökünü bilen, toplumunu anlayan, geleceğini kurar.

3. Vizyon

Tarihini ve kültürünü bilen, ailesine ve toplumuna karşı sorumluluk hisseden, eleştirel düşünebilen, belge ile söylentiye ayırabilen, hukuk bilinci gelişmiş ve geleceğe güvenle bakabilen nesillerin yetişmesine katkı sağlayan güçlü bir sivil toplum ekosistemi oluşturmak.

4. Misyon

Türk kültürü ve tarihinin araştırılması ve yaşatılması; aile ve toplum yapısının incelenmesi; gençlerin kültürel, düşünsel ve sosyal gelişiminin desteklenmesi; toplumsal problemlere ilişkin araştırmalar yapılması; vatandaşlık ve kamu bilincinin güçlendirilmesi amacıyla eğitim, araştırma, yayın, arşiv, saha çalışması ve sosyal dayanışma faaliyetleri yürütmek.

5. KÖK Modeli

KÖKLER	Tarih + Dil + Kültür + Aile
GÖVDE	Ahlak + Eğitim + Sorumluluk + Vatandaşlık
DALLAR	Gençlik + Bilim + Araştırma + Sanat + Dayanışma
MEYVE	Güvenli, bilinçli, üretken ve sorumluluk sahibi toplum

6. Ana Çalışma Alanları

KÖK AİLE

Aileyi ilk eğitim ve kültür aktarım merkezi olarak ele almak; ebeveyn eğitimleri, kuşaklararası çalışmalar ve aile araştırmaları yürütmek.

KÖK MİRAS

Türk tarihi, kültürü, gelenekleri, yerel tarih, sözlü tarih ve yaşayan kültür unsurlarını araştırmak ve belgelemek.

KÖK GENÇ

Gençleri dinleyen değil üreten, araştıran, gönüllülük yapan ve toplumsal sorumluluk alan bireyler olarak desteklemek.

KÖK AKADEMİ

Tarih, kültür, toplum araştırmaları ve vatandaşlık alanlarında düzenli eğitim programları oluşturmak.

KÖK ARAŞTIRMA MERKEZİ

Aile, gençlik, eğitim, kültür ve toplumsal değişim konularında veri ve saha araştırmaları üretmek.

KÖK VATANDAŞLIK AKADEMİSİ

Devlet yapısı, anayasal haklar, kamu bütçesi, denetim mekanizmaları, bilgi edinme ve medya okuryazarlığı konularında yurttaşlık bilincini güçlendirmek.

KÖK KAMU HAFİZASI

Kamuya açık veriler üzerinden araştırma ve belgeleme yapmak; iddia ile kanıtı ayırarak hukukî yolları ve kurumsal denetimi esas almak.

7. Öncelikli Projeler

KÖK Aile Akademisi

Ebeveynlik, aile içi iletişim, kuşaklararası aktarım, dijital çağda aile ve aile kültürü üzerine eğitimler.

Aileden Topluma

Türkiye'de aile yapısındaki değişimi saha araştırmalarıyla inceleyen uzun soluklu araştırma programı.

Mahallemin Hafızası

Yaşlılarla görüşmeler yaparak mahalle, meslek, bayram, düğün, askerlik, göç ve komşuluk hafızasını kayda almak.

KÖK Türkiye Sözlü Tarih Arşivi

Sesli, görüntülü ve yazılı sözlü tarih kayıtlarının dijital arşivini oluşturmak.

Bir Genç, Bir Usta

Gençleri farklı mesleklerden ve hayat tecrübesi olan kişilerle buluşturan mentorluk programı.

KÖK Okul

12 haftalık tarih, kültür, ahlak, vatandaşlık, medya okuryazarlığı ve toplum programı.

KÖK Dosya

Kamuya açık belge ve veriler üzerinden yapılan araştırmaların standart bir yöntemle raporlanması.

KÖK Rapor

Her yıl aile, gençlik, eğitim, kültür, toplumsal güven ve vatandaşlık bilincine ilişkin kapsamlı değerlendirme.

KÖK Yayın

Dergi, araştırma raporu, kitapçık, söyleşi ve genç araştırmacı çalışmalarının yayımlanması.

KÖK Araştırma ve Kültür Merkezi

Uzun vadede kütüphane, dijital arşiv, kayıt stüdyosu, toplantı ve sergi alanlarını barındıran fizikî merkez.

8. KÖK DOSYA Araştırma Yöntemi

Kamuya ilişkin iddialarda temel yöntem:

İddianın açık biçimde tanımlanması.

Birincil ve güvenilir belgelerin toplanması.

Kamuya açık veri ve resmî kayıtların incelenmesi.

İddia, bulgu ve kanıtın birbirinden ayrılması.

Gerektiğinde konu uzmanlarının görüşünün alınması.

Hukukî durumun yetkin kişilerce değerlendirilmesi.

Yetkili kurumlara mevzuata uygun başvuru yollarının kullanılması.

Sonucun ve süreçteki gelişmelerin takip edilmesi.

Raporların kişilik haklarına, masumiyet karinesine ve hukuka uygun hazırlanması.

Temel ilke: “Suçlama değil, araştırma. Dedikodu değil, belge. Linç değil, hukuk.”

9. Teşkilat Yapısı

Başlangıçta küçük, şeffaf ve uzmanlık temelli bir yapı öngörülmektedir.

- Genel Kurul
- Yönetim Kurulu
- Genel Koordinasyon
- Bilim ve Danışma Kurulu

- Etik Kurul
- Eğitim Birimi
- Tarih ve Kültür Birimi
- Aile ve Toplum Birimi
- Gençlik Birimi
- Araştırma ve Yayın Birimi
- Hukuk ve Etik Birimi
- Mali İřler ve Kurumsal Yönetim Birimi

10. Bilim ve Danışma Kurulu

Tarih, sosyoloji, eēitim, hukuk, iktisat, iletişim, psikoloji ve kültür araştırmaları gibi alanlardan uzmanların gönüllü veya danışmanlık esaslı katkı sunması hedeflenir. Kurulun amacı tek bir görüşü doērulatmak deēil, araştırmaların niteliēini ve yöntemini güçlendirmektir.

11. Etik İlkeler

Hukukun  st nl ē .

Kişilik haklarına ve masumiyet karinesine saygı.

Bilgi ve belgeye dayalı  alışma.

Siyasi parti baēımsızlıēı.

şeffaflık ve hesap verebilirlik.

 ıkar  atışmalarının beyanı ve yönetimi.

Çocukların ve gençlerin üstün yararının gözetilmesi.

Kültür çalışmalarının ayrımcılık veya düşmanlık üretme amacıyla kullanılmaması.

Derneēin kendi mali ve idari uygulamalarında da savunduēu standartlara uyması.

Devlet kurumlarının, yargının ve diēer yetkili mercilerin yerine geçilmemesi.

12. Mali Yapı ve şeffaflık

KÖK' n mali baēımsızlıēı kurumsal baēımsızlıēın temel unsurlarından biri kabul edilir. Gelir ve giderlerin mevzuata uygun şekilde kayda alınması, yıllık mali raporların hazırlanması ve üyeler ile kamuoyuna açıklanabilecek şeffaflık standartlarının oluşturulması hedeflenir.

-  yelik aidatları
- Mevzuata uygun baēıřlar
- Proje destekleri
- Yayın ve eēitim faaliyetleri
- Kültür etkinlikleri
- Kurumsal sponsorluklar

- Mevzuata uygun diğer gelirler

Temel kural: Bağış veya sponsorluk ilişkisi araştırma sonuçlarını, yayın politikasını veya kurumsal kararları belirleyemez.

13. İlk 12 Aylık Uygulama Planı

Dönem	Ana hedef	Çıktılar
1. Ay	Kuruluş hazırlığı	Kurucu ekip, isim ve mevzuat kontrolü, tüzük taslağı, etik ilkeler, görev dağılımı
2. Ay	Kurumsal altyapı	Web sitesi, sosyal medya, üyelik sistemi, görsel kimlik, araştırma ve arşiv sistemi
3. Ay	Mahallemin Hafızası	İlk 10+ görüşme, dijital arşiv, ilk sözlü tarih kayıtları
4-5. Ay	KÖK GENÇ	İlk gençlik grubu, 12 haftalık eğitim programının başlaması
6. Ay	İlk araştırma	İlk saha araştırması ve rapor
7-8. Ay	KÖK AİLE	İlk aile eğitim programı, geri bildirim ve program revizyonu
9. Ay	KÖK DOSYA	İlk belge temelli kamu araştırması ve hukukî/etik inceleme
10. Ay	KÖK MİRAS	Bir ilçe veya mahallenin kültür envanteri
11. Ay	Gençlik çalıştay	Gençlerin katıldığı gelecek ve toplum çalıştay
12. Ay	Yıllık rapor	Faaliyet, mali durum, araştırma ve gelecek yıl hedef raporu

14. İlk Yıl Örnek Başarı Göstergeleri

Gösterge	Örnek hedef
Kurucu üye	25
Aktif gönüllü	50
Genç katılımcı	100
Aile programı	4
Eğitim programı	6
Sözlü tarih görüşmesi	50
Araştırma raporu	3
KÖK DOSYA	2
Kültür etkinliği	10
Yerel tarih çalışması	2

Gösterge	Örnek hedef
Yayın	4
Dijital arşiv kaydı	100+

15. Kurumsal Sınırlar

KÖK'ün güvenilirliği için kuruluş ilkelerinden bazıları açık biçimde sınırlandırılmalıdır:

- Siyasi parti değildir ve herhangi bir siyasi partinin arka bahçesi olmamalıdır.
- Devlet kurumlarının veya yargı mercilerinin yerine geçmez.
- Doğrulanmamış suçlamaları yayımlamaz.
- Şiddeti veya hukuksuzluğu yöntem olarak kabul etmez.
- Kültür ve tarih çalışmalarını başka vatandaşlara karşı düşmanlık üretmek için kullanmaz.
- Kişilere değil, ilkelere ve kurumsal süreçlere bağlı çalışır.

16. KÖK Kuruluş Manifestosu Taslağı

Biz geçmişte yaşamak için değil, geleceği kaybetmemek için köklerimize dönüyoruz.

Kökümüz ailemizdir. Kökümüz tarihimizdir. Kökümüz dilimizdir. Kökümüz kültürümüzdür. Kökümüz ahlakımızdır. Kökümüz toplumsal dayanışmamızdır.

Kökünü kaybeden toplum, yalnızca geçmişini değil, geleceğini de kaybetme riski taşır.

KÖK'ü geçmişi kutsamak için değil, geçmişi anlamak ve geleceğe taşımak için kuruyoruz.

Araştıracacağız. Öğreneceğiz. Belgeleyeceğiz. Yaşatacağız. Gençleri yetiştireceğiz.

Bütün bunları hukukun, bilimin, aklın ve toplumsal sorumluluğun içinde yapacağız.

Çünkü bize bırakılan miras yalnızca korunacak bir emanet değil, gelecek kuşaklara aktarılacak bir sorumluluktur.

17. Sonuç ve Kuruluş Yaklaşımı

KÖK'ün amacı yalnızca bir dernek daha kurmak değildir. Hedef; kültür, araştırma, eğitim, aile, gençlik, toplumsal hafıza ve vatandaşlık çalışmalarını aynı kurumsal çatı altında birleştiren sürdürülebilir bir yapı oluşturmaktır.

KÖK'ün başarısı etkinlik sayısıyla değil; ürettiği bilgi, yetiştirdiği insan, koruduğu kültürel hafıza, oluşturduğu araştırma arşivi, geliştirdiği gençlik programları ve kendi içinde kurduğu şeffaflık standardıyla ölçülmelidir.

KÖK

Kökünü bilen, toplumunu anlayan, geleceğini kurar.

KÖK

Kökünü bilen, toplumunu anlayan, geleceğini kurar.